

ESPRESSO

CRISMAATREGELEN:
VERLENGING

FEBRUARI 2010

EDITO

Enkele maanden geleden voerde de regering een aantal crisismaatregelen in om de moeilijke sociaal-economische context te bestrijden. Onlangs besloot ze deze maatregelen te verlengen terwijl het dossier over de harmonisering van de arbeiders- en bediendestatuten in het slop zit... Wat is er gebeurd? Welke zijn die crisismaatregelen? Welke gevolgen heeft dit voor je arbeids-overeenkomst? Wat staat er morgen op het spel? En wat met je statuut?

In deze Espresso krijg je een samenvatting van de 3 crisismaatregelen, van de verlenging ervan, van de toepassingsvoorwaarden en van hun impact (surf naar www.bbtck.org voor meer details).

Wij komen ook nog terug op de verschillende gebeurtenissen die dit alles hebben veroorzaakt. Tot slot zal de BBTCK je zijn standpunt en zijn verwachtingen in het kader van de opwaartse harmonisering van de arbeiders- en bediendestatuten voorstellen. Een uitdaging die nog steeds op de agenda staat in 2010! ■

ERWIN DE DEYN

Voorzitter

MYRIAM DELMÉE

Ondervoorzitter

Samen sterk

EEN KORT OVERZICHT

Juni 2009: de regering voert verschillende maatregelen in om de rampzalige sociaal-economische context die het gevolg is van de financiële crisis van 2008 te verzachten. De sociale partners hadden vooraf onderhandelingen aangevat over twee nauw met elkaar verbonden thema's: oplossingen om uit de crisis te raken (en normen om deze te omkaderen) en de opwaartse harmonisering van de arbeiders/bediendestatuten. Om de toon te zetten in de discussie, hebben de BBTCK en de LBC de campagne "Je contract in gevaar" gelanceerd, samen met een grootschalige petitie ondertekend door duizenden werknemers die hun stem willen laten horen. Ondanks dit sterke signaal zagen de werkgeversvertegenwoordigers in dit tweeledige debat een kans om in zeven haasten de economische werkloosheid voor bedienden in te voeren, maar ze waren niet bereid om zich te engageren in het dossier van de harmonisering van de statuten. Een akkoord was onmogelijk.

De regering hakte de knoop door en voerde de 3 crisismaatregelen in. Ze legde meteen

ook de voorwaarden hiervan vast: geen automatische invoering van de maatregelen, enkel in geval van een dalende omzet, voor een beperkte duur, met een aanvulling op het inkomensverlies voor de werknemers. Oorspronkelijk waren deze maatregelen beperkt tot 31 december 2009.

Bij de opmaak van de begroting in september 2009 was er al sprake van een verlenging van de crisismaatregelen tot juni 2011. Vreemd als je weet dat destijds slechts een klein aantal werkgevers hiervan gebruik had gemaakt en de maatregelen niet het verhoopte succes hadden.

Een loutere verlenging was onaanvaardbaar. De BBTCK eiste dat de voorwaarden vastgelegd bij de invoering van de maatregelen strikt zouden worden nageleefd, dat de maatregelen globaal geëvalueerd zouden worden en dat er vooruitgang zou worden geboekt in het dossier van de harmonisering van de statuten. Dankzij de crisismaatregelen zouden ontslagen vermeden moeten worden. In december was het overduidelijk: ondanks

EEN KORT OVERZICHT

alles regende het ontslagen. Bovendien heeft de commissie ondernemingsplannen zich gedurende bijna 6 maanden gebogen over de naleving van de administratieve criteria, maar niet over de kern van de dossiers en hun werkelijke nut. Zo keurde de commissie heel wat plannen goed die weinig ruimte laten voor sociaal overleg.

De wet schreef ook een loontoeslag voor de werknemers voor: sommige werkgevers kenden belachelijke toeslagen toe van enkele eurocenten per dag! We moesten reageren opdat niet zomaar een automatische verlenging zou worden doorge-

voerd, maar ook een verbetering van de regels. Op de betoging van 4 december 2009, georganiseerd door het ABVV, brachten de BBTK-militanten deze eisen massaal in herinnering.

Half december 2009 werden de crisismaatregelen uiteindelijk verlengd tot 30 juni 2010 en bevatten ze een aantal onontbeerlijke evoluties (zie *Nieuw in 2010*). Deze verlenging had moeten gepaard gaan met vooruitgang in de opwaartse harmonisering van de arbeiders/bediendestatuten. Dit brandend actuele dossier blijft één van onze prioriteiten voor 2010. ■

INTERVIEW

Eind vorig jaar verlengde de regering de crisismaatregelen. Nochtans was er een essentiële voorwaarde niet vervuld. De afspraak was dat er eerst duidelijke afspraken moesten zijn tussen werkgevers en werknemers rond het wegwerken van de verschillen tussen het arbeiders- en bediendestatuut. Dat gebeurde niet en toch werden de maatregelen verlengd. Wat gebeurde er precies en waar gaat het in 2010 voor de bedienden van dit land om? Een gesprek met de voorzitter en ondervoorzitter van de BBTK, Erwin De Deyn en Myriam Delmée.

EDD: “De financiële crisis, die al gauw oversloeg naar de rest van de economie, zorgde ervoor dat de bedrijven plots een enorme druk uitoefenden op de regering om het systeem van tijdelijke werkloosheid uit te breiden naar de bedienden. We hebben ons daar uit principe tegen verzet, want op die manier is het de belastingsbetaler die opdraait voor kosten die eigenlijk voor het bedrijf zijn. Aan de andere kant zijn we ook niet blind voor het feit dat zo’n maatregel tijdelijk bedrijven in moeilijkheden kan ondersteunen.”

MD: “Bovendien begonnen personeelsdiensten al gauw ‘creatieve’ oplossingen te verzinnen, waarbij ze bedienden zo goed als dwongen om bijvoorbeeld tijdskrediet of

onbetaald verlof te nemen. Dan is een wettelijke regeling te verkiezen. Uiteindelijk zijn er drie maatregelen uitgewerkt, waaronder een systeem dat lijkt op het systeem van tijdelijke werkloosheid voor arbeiders.”

Deze maatregelen zijn nu verlengd. Wat is de houding van de BBTK?

EDD: “We blijven erbij dat deze maatregelen niet onze uitvinding zijn, maar bij de verlenging zijn de maatregelen toch op een aantal essentiële onderdelen verbeterd. Zo heeft iedereen nu recht op een minimumtoelage van € 5 per dag ‘schorsing’. Ook is de inspraak van de werknemers versterkt. En belangrijk is dat periodes in tijdelijke werkloosheid geen afbreuk meer doen aan je sociale rechten.”

MD: “Waar we absoluut niet tevreden mee zijn is dat de werkgevers een ander deel van de afspraak niet zijn nagekomen. De deal was dat we tegen eind 2009 een afspraak zouden hebben rond de toenadering van het arbeidersstatuut naar dat van de bedienden toe. Die gesprekken vorderden, tot de werkgevers eind 2009 weigerden om te praten over enige verbetering van de opzeggingsvergoeding voor arbeiders. Zelfs in tijden van crisis, terwijl duizenden arbeiders hun job verliezen, konden ze hier niet mee akkoord gaan.”

INTERVIEW

Sommigen stellen als oplossing voor de verschillen tussen arbeiders en bedienden een eenheidsstatuut voor.

EDD: "Dat is een gevaarlijke piste. Als je het eenheidsstatuut als einddoel neemt, betekent dat bijna automatisch dat je ergens in het midden zal uitkomen, ergens tussen arbeiders en bedienden in. De arbeiders een beetje naar boven en de bedienden naar beneden. Voor ons kan er van een achteruitgang van bedienden geen sprake zijn. Er kan best een oplossing gevonden worden zonder eenheidsstatuut, waarbij de verschillen ook worden aangepakt."

MD: "Het gaat ook om veel meer dan gewoon het veranderen van de naam van een arbeidsovereenkomst. Doordat de statuten al zo lang bestaan, zijn er ook compleet verschillende rechten en plichten aan gekoppeld. Dat gaat van kleine, op het eerste gezicht oppervlakkige dingen als de manier waarop je wordt betaald, tot fundamentele verschillen over bijvoorbeeld ontslagvergoedingen."

EDD: "Waar het eigenlijk om draait, is om wat er achter die statuten schuil gaat. Het debat draait dus eigenlijk om de arbeids- en loonsvoorwaarden van alle arbeiders en bedienden in België."

MD: "Waar het gesprek dus over zou moeten gaan is bijvoorbeeld: moeten de bedienden akkoord gaan met het inkorten van de opzeggingstermijn of de verbrekingsvergoeding? Of moeten de opzeggingstermijnen van de arbeiders niet veeleer omhoog? En wat met de carensdag (de eerste dag ziekte krijg je geen loon, dit geldt voor arbeiders en bedienden in proefperiode)? De oplossing schuilt in het antwoord op die deelvragen, niet in de naam die je een nieuw statuut zou geven."

Hoe moet het dan wel verder?

EDD: "Liever dan een 'big bang' moeten we gaan voor een oplossing in stappen, gespreid in de tijd, per deelprobleem, uitgaande van een globaal kader. En het blijft ook voor de BBTK belangrijk dat dit globaal kader onderhandeld wordt door de sociale partners, zonder dat de regering zich ermee bemoeit. Een geprogrammeerde oplossing dus. Met als eindresultaat globaal gesproken het bediendestatuut zoals we het nu kennen."

MD: "De verlenging van de crisismaatregelen moest gepaard gaan met enige vooruitgang in de opwaartse harmonisering van de statuten van arbeiders en bedienden. Daar is niets van terechtgekomen. In de huidige Europese context willen wij dat die verandering synoniem is voor een positieve evolutie en niet voor achteruitgang. Een harmonisering van de statuten: ja. Maar niet ten koste van alles. Niet door te snijden in de verworven rechten voor onze bedienden maar door ze uit te breiden naar de arbeiders."

Eén van de grote verschillen is de opzeggingsvergoeding waarop arbeiders en bedienden recht hebben. Een arbeider met meer dan 20 jaar anciënniteit heeft recht op 56 dagen, terwijl een bediende met dezelfde anciënniteit een opzeggingstermijn heeft van meer dan een jaar. Hoe krijg je dit op elkaar afgestemd?

EDD: "Men maakt van veel zaken een karikatuur. Ten eerste is een opzeggingsvergoeding geen 'cadeau' dat je krijgt als je vertrekt. Het is een periode, tijdens dewelke je vaak aan de slag moet blijven, die je de kans moet geven om een nieuwe job te vinden voor je werkloos wordt. Vergeet dus die verhalen over gouden parachutes. Gouden parachutes zijn er enkel voor toplui. En ook van de duur van de opzeggingsperiode wordt een karikatuur gemaakt. Uit onze eigen cijfers blijkt dat meer dan 80% van de bedienden die in de werkloosheid terecht komen bij ontslag een opzeggingstermijn hebben gekregen van 3 maanden. Ook bij oudere werknemers zijn de cijfers vergelijkbaar. Nog een mythe is dat wij het enige Europese land zouden zijn dat nog verschillende statuten kent. Dat klopt helemaal niet. Zelfs Oostenrijk, een land dat men altijd als voorbeeld aanhaalt, kent nog steeds twee statuten."

MD: "Wij zijn trouwens bereid om te praten, zonder taboes. Zoals al gezegd: het einddoel is globaal het behoud van het bediendestatuut. Onze leidraad is dat werknemers er niet de dupe van mogen worden. Werkgevers, journalisten en professoren allerhande zijn tot nu toe vooral inventief geweest om systemen te bedenken waarbij er moet ingeleverd worden. Zo is het gemakkelijk. Maar dat is buiten de BBTK gerekend." ■

DE 3 CRISISMAATREGELEN SAMENGEVAT

COLLECTIEVE ARBEIDSDUURVERMINDERING

- ▶ arbeidsduurvermindering met 1/4 tot 1/5de, die gecombineerd kan worden met de 4-dagenweek;
- ▶ kan worden ingevoerd via bedrijfs-CAO, voor alle werknemers, of voor slechts één categorie;
- ▶ verlaging patronale bijdrage: de bedragen liggen tussen € 600 en € 1150 per kwartaal, waarvan ten minste 3/4 aan de werknemer moet worden toegekend.

INDIVIDUELE VERMINDERING VAN DE ARBEIDSPRESTATIES (CRISISTIJDskREDIET)

- ▶ individuele vermindering van de arbeidsprestaties;
- ▶ enkel bedrijven in moeilijkheden mogen hiervan gebruik maken, via bedrijfs-CAO's of bedrijfsplan;
- ▶ je ontvangt maandelijks een toeslag tussen € 188 en € 442;
- ▶ vermindering van de arbeidsprestaties met 1/5de tot de helft, gedurende maximum 6 maanden;
- ▶ er moet steeds een wederzijds akkoord zijn tussen werknemer en werkgever.

TIJDELIJKE COLLECTIEVE REGELING VOOR DE SCHORSING VAN DE ARBEIDSOVEREENKOMST

- ▶ tijdelijke volledige of gedeeltelijke schorsing van de arbeidsovereenkomst;
- ▶ via bedrijfs-CAO of bedrijfsplan;
- ▶ voor de deeltijdse regeling moet je minstens 2 dagen per week werken;
- ▶ de volledige schorsing mag niet langer duren dan 16 weken/jaar, 26 weken voor een deeltijdse schorsing;
- ▶ je ontvangt een bedrag gelijk aan de werkloosheidsuitkeringen via het ABVV;
- ▶ je werkgever moet een toeslag van minstens €5 per dag voorzien (zie hieronder). ■

VERLENGING EN AANPASSING VAN DE CRISISMAATREGELEN: NIEUW IN 2010

De crisismaatregelen werden verlengd tot 30 juni 2010. Wat verandert er voor de regeling van crisis-schorsing bedienden?

AANVULLING OP CRISISUITKERINGEN

Vanaf 01/01/2010 moet je werkgever je voortaan een minimumaanvulling van €5 per dag betalen in geval van crisis-schorsing bedienden, behoudens afwijkingen (zie schema op achterzijde van deze *Expresso*).

SPECIFIEKE AFWIJKING OP MINIMAL BEDRAG VAN €5 PER DAG

Ofwel heeft het bedrijf een akkoord gesloten met alle werknemers van het bedrijf en toont het aan dat er overleg is geweest met alle werknemers van het bedrijf. De commissie "ondernemingsplannen" staat dan de afwijking toe. Ofwel vindt de commissie "ondernemingsplannen" dit redelijk. In dat geval moet deze beslissing unaniem worden genomen.

IN GEVAL VAN VERLENGING VAN DE MAATREGEL TOT CRISIS-SCHORSING DOOR JE WERKGEVER IN 2010 (UITERLIJK TOT 30/06/2010)

Als je in 2009 al een crisis-schorsing kende, moet je geen nieuwe uitkeringsaanvraag indienen. Je moet echter wel het "formulier C3.2- werkgever crisisuitkeringen" dat je werkgever je op het eind van elke maand moet bezorgen, blijven indienen en dat iedere maand waarin je contract geschorst is.

GELIJKSTELLINGEN

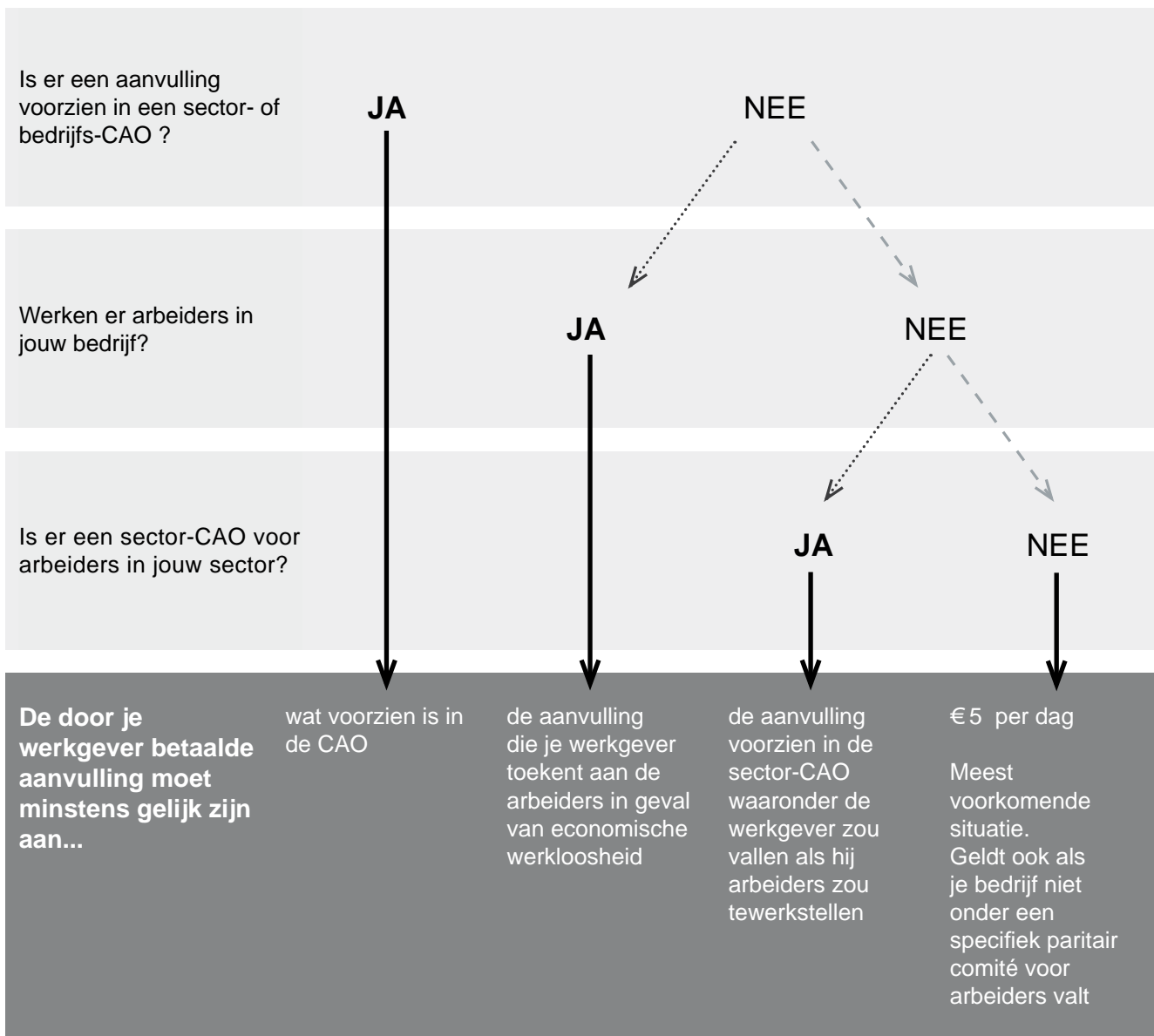
Er zijn verschillende maatregelen getroffen om de crisis-schorsing of meer algemeen de 3 anti-crisismaatregelen met terugwerkende kracht gelijk te stellen met voltijdse arbeid voor alle takken van de sociale zekerheid: werkloosheid, pensioen, vakantie, beroepsziekte, enz. Bijv.: in tegenstelling tot de economische werkloosheid voor arbeiders waren de periodes van crisis-schorsing totnogtoe niet met voltijdse arbeid gelijkgesteld voor de jaarlijkse vakantie vermits de wetgeving daaromtrent niet was aangepast. Ook voor het educatief verlof zal de crisis-schorsing voortaan met voltijdse arbeid gelijkgesteld worden.

WAT VERANDERT ER VOOR JE WERKGEVER?

Versoepeling van de criteria om erkend te worden als bedrijf in moeilijkheden: om de crisis-schorsing voor bedienden te kunnen invoeren, moet het bedrijf het bewijs leveren van de daling van de omzet, productie of bestellingen met minstens 15% (vroeger 20%) in vergelijking met het overeenstemmende kwartaal in 2008. Automatische verlenging van de ondernemingsplannen met een geldigheidsduur tot na 31 december 2009. Als jouw werkgever in dat geval is, moet hij dus geen enkele formaliteit vervullen om dit te verlengen. Verlenging van de ondernemingsplannen met een geldigheidsduur tot uiterlijk 31 december 2009 op eenvoudige aanvraag per aangetekend schrijven. ■

AANVULLING OP CRISISUITKERINGEN

Vanaf 01/01/2010 moet je werkgever je voortaan een minimumaanvulling van € 5 per dag betalen in geval van crisis-schorsing bedienden, behoudens specifieke afwijkingen (zie hieronder).

SAMEN STERK www.bbtck.org

FEBRUARI 2010 - V. U.: ERWIN DE DEYN EN MYRIAM DELMÉE - HOOGSTRAAT 42 - 1000 BRUSSEL

ONZE GEWESTELIJKE KANTOREN

**AALST - DENDERMONDE
RONSE - OUDENAARDE**
Houtmarkt 1 • 9300 Aalst
T +32 53 72 78 42
bbtkaalst@bbtk-abvv.be

ANTWERPEN
Van Arteveldstraat 9/11
2060 Antwerpen
T +32 3 220 69 00
adminbbtkantwerpen@bbtk-abvv.be

BRUGGE
Zilverstraat 43 • 8000 Brugge
T +32 50 44 10 21
bbtkbrugge@bbtk-abvv.be

BRUSSEL HALLE VILVOORDE
Rouppellein 3 • 1000 Brussel
T +32 2 519 72 11
admin.brussel@bbtk-abvv.be

Edingssesteenweg 16
1500 Halle
T +32 2 356 06 76
admin.halle@bbtk-abvv.be

Mechelsestraat 6 (1ste verdieping)
1800 Vilvoorde
T + 32 2 252 43 33
admin.vilvoorde@bbtk-abvv.be

GENT
Ons Huis - Vrijdagmarkt 9
9000 Gent
T + 32 9 265 52 70
admin.gent@bbtk-abvv.be

KEMPEN
Grote Markt 48
2300 Turnhout
T + 32 14 40 03 75
bbtkkempen@bbtk-abvv.be

KORTRIJK
Conservatoriumplein 9 bus 2
8500 Kortrijk
T +32 56 26 82 43
admin.BBTKKortrijk@bbtk-abvv.be

LEUVEN
Maria-Theresiastraat 99
3000 Leuven
T +32 16 31 62 50
admin.leuven@bbtk-abvv.be

LIMBURG
Prins Bisschopssingel 34 bus 1
3500 Hasselt
T +32 11 26 09 00
admin.bbtckhasselt@bbtk-abvv.be

MECHELEN
H.Consciencestraat 33
2800 Mechelen
T +32 15 42 11 60
bbtkmechelen@bbtk-abvv.be

OOSTENDE-ROESELARE-IEPER
J. Peurquaestraat 1 bus 12
8400 Oostende
T +32 59 70 27 29
bbtkoostende@bbtk-abvv.be

WAASLAND
Mercatorstraat 90
9100 Sint-Niklaas
T +32 3 776 36 76
waasland@bbtk-abvv.be